Elektronicznie podpisany przez:
Katarzyna Gawrońska
dnia 4 grudnia 2025 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00310-106/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 4 grudnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały budżetowej Gminy Piątnica na 2026 rok oraz o możliwości sfinansowania planowanego deficytu budżetu Gminy

Na podstawie art. 13 pkt 3 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 7), art. 238 i art. 246 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących:

Skład Orzekający w osobach:
Katarzyna Gawrońska - przewodnicząca
Paweł Gałko - członek
Marlena Stachurska-Janczyło - członek

opiniuje z zastrzeżeniami sformułowanymi w uzasadnieniu
przedłożony przez Wójta Gminy Piątnica projekt uchwały w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Piątnica na rok 2026 oraz możliwość sfinansowania przedstawionego w tym projekcie deficytu budżetu Gminy

Uzasadnienie

Skład Orzekający wydał niniejszą opinię w oparciu o projekt budżetu Gminy Piątnica na rok 2026 wraz z uzasadnieniem, przyjęty przez Wójta Gminy Piątnica Zarządzeniem Nr 97.2025 z dnia 14 listopada 2025 r. (data wpływu do RIO: 17.11.2025 r.), z uwzględnieniem projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Piątnica na lata 2026-2036, przyjętego Zarządzeniem Nr 96.2025 z dnia 14 listopada 2025 r.

W ocenie Składu Orzekającego przedłożony projekt uchwały budżetowej na 2026 rok spełnia podstawowe wymogi w zakresie przedmiotu regulacji, wynikające z art. 211, art. 212, art. 214, art. 215, art. 217, art. 222, art. 235, art. 236 oraz art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 1483), z następującymi zastrzeżeniami.

W § 3 pkt 2 projektu uchwały błędnie określono kwotę rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe. Zgodnie z art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 122, ze zm.), w budżecie jednostki samorządu terytorialnego tworzy się rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego w wysokości nie mniejszej niż 0,5 % wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu. Utworzona na mocy § 3 pkt 2 projektu uchwały budżetowej rezerwa celowa na zarządzanie kryzysowe w kwocie 130.000 zł stanowi mniej niż 0,5 % tak określonych wydatków budżetu Gminy, nie została ona zatem zaplanowana w prawidłowej wysokości. Uwzględniając postanowienia art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, należało utworzyć rezerwę celową na zarządzanie kryzysowe w wysokości nie niższej niż 130.439,78 zł. Ponadto w przypadku wprowadzania zmian w planie wydatków budżetowych na etapie uchwalania

budżetu Gminy należy ponownie przeliczyć wymaganą prawem wysokość rezerwy na zarządzanie kryzysowe.

Projekt planu dochodów i wydatków budżetu opracowano w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, zgodnie z postanowieniami Uchwały Nr 244/XLIII/2018 Rady Gminy Piątnica z dnia 20 sierpnia 2018 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej oraz art. 235 ust. 4 i art. 236 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, z wyodrębnieniem dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań, o których mowa w art. 237 ust. 2 tej ustawy.

Projekt budżetu Gminy Piątnica przewiduje dochody ogółem w wysokości 75.546.612,12 zł, w tym dochody bieżące: 69.923.978 zł; dochody majątkowe: 5.622.634,12 zł oraz wydatki ogółem w kwocie 76.818.172,14 zł, w tym wydatki bieżące: 67.294.485,57 zł; wydatki majątkowe: 9.523.686,57 zł. W 2026 r. Gmina planuje deficyt budżetu w wysokości 1.271.560,02 zł, który zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z tytułu zaciągniętych kredytów. Powyższe źródło pokrycia deficytu zgodne jest z art. 217 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Łączna planowana w projekcie budżetu na 2026 rok kwota przychodów wynosi 2.600.000 zł i poza wyżej wskazanymi przychodami obejmuje jeszcze przychody z tytułu kredytów w wysokości 1.328.439,98 zł przeznaczane na spłaty otrzymanych pożyczek i kredytów (na rozchody).

Wynik z działalności bieżącej Gminy zamyka się nadwyżką operacyjną w wysokości 2.629.492,43 zł, wypełniając tym samym dyspozycję art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Skład Orzekający zgłasza zastrzeżenie w zakresie kwoty dochodów i wydatków zaplanowanych w rozdziale 85516. W rozdziale tym zaplanowano wydatki w kwocie 1.196.978 zł, podczas gdy planowane w tym rozdziale dochody wynoszą 1.980.200 zł, w tym (jak wynika również z objaśnień) kwota 1.715.100 zł to wpływy z opłaty za wyżywienie i pobyt w żłobku, natomiast kwota 265.100 zł, to dotacja celowa. Jak wynika z powyższego zestawienia, znaczna część środków z tytułu opłaty i dotacji została przeznaczona na inne cele niż opieka nad dziećmi do lat trzech.

W kontekście możliwości sfinansowania planowanego na 2026 rok deficytu budżetowego Skład Orzekający zauważa ponadto, co następuje.

Z przedłożonego projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Piątnica na lata 2026-2036 wynika, iż zadłużenie Gminy na koniec 2025 roku wyniesie 12.424.407,28 zł. W związku z konstrukcją budżetu zaplanowaną na 2026 r. zadłużenie Gminy na koniec 2026 r. jeszcze wzrośnie i wyniesie 13.695.967,30 zł. Dług ten ma zostać spłacony do końca 2036 roku. Od 2027 roku Gmina nie planuje pozyskiwania nowych przychodów z tytułów zwrotnych (zaciągania długu publicznego). Według założeń przedłożonego projektu WPF, Gmina ma osiągać w latach 2027-2036 dodatnie wyniki budżetów, które w całości będą służyły finansowaniu w poszczególnych latach rozchodów tytułem spłaty zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia długu. W całym okresie objętym Prognozą zakładane są ponadto tzw. nadwyżki operacyjne, czyli dodatnie różnice między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi, uwzględniające wymogi reguły wydatkowej z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Z przedłożonego projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Piątnica na lata 2026-2036 wynika, iż w całym okresie objętym Prognozą zostanie zachowana relacja, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 ustawy o finansach publicznych) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności

we wzorze). Skład Orzekający podkreśla jednak, że realizacja przyjętych w projekcie WPF wskaźników jest w znacznym stopniu uzależniona od realistyczności planowanych na poszczególne lata struktur budżetu. Skład Orzekający zastrzega konieczność zachowania dyscypliny w wykonaniu budżetów w okresie objętym Prognozą, celem urzeczywistnienia zakładanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych wskaźników obsługi długu warunkowanych między innymi odpowiednimi wynikami operacyjnymi budżetów.

W odniesieniu do formalnej poprawności projektu uchwały budżetowej Skład Orzekający wskazuje, iż w załączniku inwestycyjnym w dziale 801 wykazano błędną kwotę wydatków w rozdziale 80101 oraz nie wykazano wydatków w rozdziale 80104. Ponadto w planie wydatków wykazano w rozdziale 80195 wydatki z czwartą cyfrą paragrafu ”7”, nie wykazano natomiast odpowiadających im dochodów z czwartą cyfrą paragrafu ”7”. O ile dochody te zostaną przekazane Gminie jeszcze w 2025 roku, to wydatki realizowane w roku 2026 winny być finansowane z przychodów z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.

Biorąc pod uwagę przedstawione okoliczności, Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Katarzyna Gawrońska